tako umazani beračiji, oni jo še le trdneje tirjajo. Tako je far pogerval za oves eno krono v denarju več, kakor v prejšnih letah od kmeta, ker je oves toliko drajši, pravi. Se ve da je drajši, ker ga kmet ni pridelal in ga tedaj nima. In zato bi moral dati letos farjom več, kakor nadar ga ima. To je čudna logika farška, on hoče več, kjer ni nič. To so pravi kmečki prijatelji! — Kam le gre far z denarjem? Gospod fajmošter! nič se vam ne treba truditi letos za bernjo, mi Vam je ne moremo dati; saj vidite, da smo sami reveži in smo kupovali za težek denar žito in klajo, da sebe in živino preživimo.

Dobre plavati zna majorjeva žene pl. Bolmano. V 4 urah priplavala je po Vrbskem jezeru od Vrbe do Poreč. Bravo!

Nesreča. V temi je povozil zidar Barazutti, ki se je na kolesu v Pöchau peljal, vžitkarico Marijo Steinbach. Žena je težko ranjena. Tudi Barazutti je padel in obležal nezavesten na tleh. Drugi dan je na pridobljenih ranah umrl.

Požar. V Gradnicu pri Ebentalu je pogorela Špornova koča. Zgorelo je tudi več svinj. Požarniki so nevarni ogenj komaj omejili.

Po svetu.

Severni pol najden. Amerikanec dr. Coock poroča, da se mu je z velikanskimi težavami posrečilo, priti do davno iskanega „Nordpola“. Poročila o njegovem potovanju so velezanimiva. Poročali bodemo svoj čas natanko o tem za znanost in sploh za človečanstvo velevažnem odkritju.

Peklenski stroj. Hauptman Matiassy v Kaschau dobil je po pošti zavoj. Ko ga je otvoril, našel je v njem malo škrinjico, ki se je razstrelila in ga težko ranila. Nekdo je poslal ta peklenski stroj gotovo iz maščevanja. — Poroča se, da je to neki drugi oficir zaradi neke ženske storil.

Veliki požar. Vsled neprevidnosti nekega fanta nastal je v vasi Sarscyna (Galicija) požar, ki je vpepelil 326 hiš s hlevi in gospodarskimi poslopji. Več kot 1000 oseb je brez strehe.

Nesreča z avtomobilom. V Belzeli pri Gentu (Belgija) trčil je avtomobil barona Roden v vlak. Baronu je vlak glavo odtrgal. Tudi njegova žena in šofer sta bila ubita.

Morska nesreča. V Essingu (Norveško) je trčil parnik v motorni čoln. 11 oseb je padlo v morje; rešilo se je le 6 oseb, medtem ko so ostali utonili.

Rudarska smrt. V jamo v Dombrovi je udrla voda. V jami je bilo 26 rudarjev, ki so bržkone vsi utonili. — Poroča se, da se je razven šestih vse knape rešilo.

1400 oseb utonilo. V Mehiki se je zgodila velikanska povodenj, pri kateri je našlo do 1400 oseb svojo smrt. Več kot 15.000 oseb je brez strehe. Beda je velikanska.

Stroški za pridelovanje naših najvažnejših kulturnih rastlin in mleko.

Vsak rokodelec lahko danes določi stroške svojega izdelka, kadar je gotov in po tem določi prodajno ceno. Vsak obrtnik in trgovec ve, koliko stane kako blago njega samega in si iz tega lahko izračuna, za katero ceno ga mora prodajati, da sam ne trpi škode in da lahko živi od svojega dela ali posla.

Samo pri kmetovalcih stoji danes ta stvar popolnoma drugače. Večina kmetovalcev nima sploh nobenega pojma, kako drago jim pride delo njihovih rok in še oni, ki lahko na podlagi natančnih zapiskov v teku celega leta določijo, koliko jih kaj stane, ne morejo nikakor vplivati na cene svojih pridelkov. Oni pač morajo prodati, kakor že gre, da dobe nekaj denarja v svoje gospodarstvo, da lahko ž njim pokrijejo tekoče izdatke. Oni ne morejo vpraševati, ali je prodajna cena primerna stroškom za pridelovanje ali ne, večkrat morajo prodati celo z izgubo, ker bila škoda drugače zaradi tega, ker bi se pridelki skvarili ali pa bi se motil miren razvoj gospodarstva, še večja. Kmetovalec prodaja in se tolaži z upanjem na boljše čase, ki mu bodo že prinesli nadomestek za njegove izgube. Kakor pa nas uči vsakdanja izkušnja, je upanje na boljše čase prazno, kmetovalec zabrede vedno globlje v dolgove in njegov položaj postaja od dne do dne bolj nevzdržljiv.

Tudi tukaj ne more posameznik, ne more malo število kmetovalcev doseči tega, kar bi lahko dosegli vsi skupaj. Če bi si bil vsak kmetovalec na jasnem o tem, koliko ga stane vsak kg žita, sena, repe, krompirja, mleka, bi mnogo bolj jasno videl, kam mora priti, če bo tudi še naprej hodil po tej poti; tedaj bi se bolj odločno in v večji meri udeleževal dela, ki bi mu lahko spremenilo njegov položaj. Ne stal bi več, kakor doslej, na strani bojnih vrst in gledal brez zanimanja ali celo škodoželjno, kako leti na maloštevilne bojevnike od nasprotne strani blato in nesnaga, ker se drznejo zastopati pravično stvar.

Če bi lahko vedno več kmetovalcev določilo s pomočjo natančnega knjigovodstva stroške za izdelovanje svojih poljskih sadežev in hlevskih pridelkov, potem bi bilo tudi mnogo lažje prepričati naše nasprotnike, da nočemo obogateti na stroške drugih prebivalcev države, ampak da se bojujemo samo za to, da dobimo za svoje delo primeren zaslužek, za svoje življenje ali smrt.

Sledeča tabela kaže pregled stroškov za pridelovanje naših najvažnejših kulturnih rastlin in mleka na podlagi natančnih zapiskov v srednje veliki kmetiji okoli 8 km od Gradca.

Stroški za pridelovanje

naših kulturnih rastlin in mleka, izračunani povprečno na 1 ha, oziroma 1 kravo.

Ime	Temeljna glavnica: obresti zemljiške glavnice	Glavnica v poslopjih: obresti	Glavnica v poslopjih: amortizacija	Glavnica v poslopjih: popravila	Glavnica v poslopjih: zavarovalnina	Stalen obraten kapital – Orodja: obresti	Orodja: amortizacija	Orodja: popravila	Orodja: zavarovalnina	Živina: obresti	Živina: amortizacija	Živina: zavarovalnin.	Tekoč obraten kapital – Stroški: obresti	setvine	gnojenje	obdelovanje	kultiviranje	žetev	shranjenje	zavarovalnina	uprava	krma	oskrbovanje	Skupni stroški		Množina pridelka	Vrednost slame		Stroški za 1 kg zrnja, oziroma mleka
	v kronah																							K	v	kg.	K	v	v
pšenica	105	40	15	10	1·00	15	15	24	0·30	—	—	—	20·82	33·—	218	96·20	—	37·20	31·80	7·00	15	—	—	684	32	2·300	150	—	24·10
rž	105	40	15	10	1·00	15	15	24	0·30	—	—	—	17·18	30·—	160	96·40	—	37·20	31·80	6·05	15	—	—	619	38	2·200	150	—	21·30
ječmen	105	40	15	10	1·00	15	15	24	0·30	—	—	—	14·76	24·60	136	82·20	—	28·60	31·80	5·50	15	—	—	563	76	2·400	140	—	18·50
oves	105	40	15	10	1·00	15	15	24	0·30	—	—	—	13·45	24·—	114	86·20	—	28·60	31·80	5·50	15	—	—	543	85	2·500	156	—	17·10
koruza	105	40	20	10	1·00	15	15	24	0·39	—	—	—	26·93	8·—	300	96·40	44·50	38·—	23·80	8·—	15	—	—	793	93	3·500	210	—	17·25
krompir	105	20	10	5	0·50	10	10	15	0·20	—	—	—	30·28	80·—	250	112·40	62·40	72·—	19·20	5·—	15	—	—	821	98	22·000	—	—	3·75
repa	105	20	10	5	0·50	10	10	15	0·20	—	—	—	32·04	56·—	300	98·80	79·20	86·80	26·40	5·—	15	—	—	874	94	55·000	—	—	1·60
seno	105	16	10	4	0·40	5	5	12	0·10	—	—	—	6·10	—	83	—	18·60	69·20	8·40	4·—	12	—	—	293	63	6·000	—	—	6·10
mleko	122	10	5	2·50	0·50	1·25	2	2	0·05	25	30	5	15·69	—	—	—	—	—	—	—	10	513	75	696	99	2·500	—	—	27·80

Popolnoma nepotrebno je, da bi tem številkam še kaj spregovorili. Če primerjamo končen rezultat s sedaj navadnimi tržnimi cenami, ne smemo pozabiti, da pride vožnina na trg za vsakih 100 kg na okroglo najmanj 1 K. Gospodarstvo, v katerem smo dobili te stevilke, je izborno urejeno in vodi ga priznano vzoren kmetovalec. V večini slučajev bodo stroški za delo večji, pridelki pa manjši. Pri kmetskih gospodarstvih je neugodno še dasti to, da je glavnica v poslopjih na ha mnogo večja, tako da so tudi obresti, amortizacija, zavarovalnina mnogo večje.

Ko bo kmetsko kojigovodstvo prodrlo v širše kroge in postalo bolj razširjeno, bomo lahko prinesli podatke tudi iz drugih krajev in potem se bo vrednost takih podatkov tudi pravilneje cenila ko doslej.

„Gosp. Glasnik“. J. Peter.

Gospodarske.

Želod dobra hrana za perutnino. Želod se mora na žerjavici spražiti, potem semleti ali pa stolči v prah. Ta se potem po potrebi primeša drugi hrani n. pr. kuhanemu in zmečkanemu krompirju, in daje kokošim. Po takšnej hrani se kokoši baje dobro počutijo in izvrstno nesejo. Za 15 kokoši zadostuje tega prahu kot pridevka 4 do 5 žlic na dan.

Kadar se krava oteli, je mnogi takoj omolzejo, ker prvo mleko pri teletu škodi. Prvo mleko je res drugačno kakor poznejše, saj je rumeno in nekoliko bridko. Da bi teletu škodovalo, pa ni res, marveč nasprotno: najboljša prva hrana mu je. Zadnji čas nošenja se namreč teletu čreva zapšejo z blatom in priroda je lepo poskrbela, da to blato gre na najlaglji način od njega, in sicer s tem, dase tele nasrk prvega mleka, kdor pa to mleko teletu odtegne, mu mora dati kako dristilo. ki pa nežnim črevom vsikdar škodi.

Kobile nosijo 48½ tedna ali 340 dni (krajše 330, najdalje 419 dni), oslice navadno nekoliko dalje nego kobile, krave 40½ tedna ali 285 dni (230—321 dni), ovce in koze blizu 22 tednov ali 154 dni (146—158), prasiče dobrih 17 tednov ali 120 dni (109—133), psice 9 tednov ali 63—65 dni, mačke 8 tednov ali 56 do 60 dni, gosi valijo 28—33 dni, race 28—32 dni, kokoši 19—24, navadno 21 dni in golobice 17—19 dni.

Miši se prežene iz stanovanja, shramb in drugih prostorov, ako se v vse mišje luknje položi v karbolni kislini namočene cunjice in po vrhu luknje zamaši še s papirjem ali drugo tako stvarjo. To naj se nekaj dni ponavlja, potem naj se pa luknje zamašijo s cementom ali gipsom. Zoprni duh po karbolni kislini bo miši za dolgo časa pregnal. „Gosp. Gl.“

Loterijske številke.

Gradec, dne 4 avgusta: 79, 88, 64, 45, 37.
Trst, dne 28. avgusta: 83, 50, 12, 90, 74.

Povodom birme razpošilja svetoznana tvrdka ur **Maksa Bähnel** na Dunaju, IV., Margarethenstrasse St. 27/27 nov cenik birmskih ur, „zlatnine in srebrnine po najnižjih fabriških cenah. Dober glas in sedemdesetletni obstanek tvrdke jamčijo za izvrstno, resno postrežbo. Naši cenjeni čitatelji dobijo na naročilo taki cenik z nad 5000 podobama zastonj in franko. 273

Dopisnica na elektro-terapeutično ordinacijo na Dunaju I., Schwangasse 1, mezzanin 74, zadostuje, in vsakdo dobi na željo zastonj in franko zanimivo knjižico „**Razprava o moderni elektroterapiji**“, po kateri se opozarja bolnike na krasni vpliv elektrike.

MAGGI-JEVE kocke za govejo juho po 6 h za 1 krožnik (¼ litra)

so najboljša goveja juha v strjeni obliki in vsebujejo tudi potrebno sol in dišave; le-te

so najboljše!

samo **prave** z imenom **MAGGI** in varstveno znamko zvezdo s križcem! 553

Zagrebška tovarna, tvrdke Henrik Francka sinov, v vsakem oziru novodobno urejena, **izdeluje** svoje proizvode izključno le iz **najboljših sirovin.**

V Vaš prid bode, bodete li pri nakupovanju dajali prednost temu izvrstnemu proizvodu **pravemu :Franckovem: kavnem pridatku** z mlinčkom, **iz zagrebške tovarne.**